

Kako roditelji mogu podržati djecu u svijetu medija

Priprema za roditeljske sastanke u dječjim vrtićima

Pripremljeni materijali namijenjeni su stručnim suradnicima/suradnicama i odgojiteljima/odgojiteljicama kako bi olakšali pripremu i izvedbu roditeljskih sastanaka na temu poticanja medijske pismenosti kod djece. Tijekom roditeljskog sastanka razgovara se o važnosti roditeljske uloge u poticanju medijske pismenosti kod djece predškolske dobi, o brigama s kojima se roditelji suočavaju i o tome na koji način roditelji mogu biti podrška razvoju medijske pismenosti i sigurnosti djece. Roditeljski sastanak može se održati u obliku (interaktivnog) predavanja ili radionice, ovisno o raspoloživom vremenu odgojitelja/odgojiteljice.

U prilogu, koji se može ispisati i podijeliti roditeljima, pripremljeni su letak sa savjetima za roditelje

te pitanja za poticanje razgovora i promišljanja o medijskim navikama i iskustvima u obitelji.

Materijali su nastali u sklopu projekta Dani medijske pismenosti 2019., koji provode Agencija za elektroničke medije i Ured UNICEF-a za Hrvatsku, u suradnji s brojnim partnerima i pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i Ministarstva znanosti i obrazovanja. Dani medijske pismenosti pokrenuti su s ciljem osvještavanja javnosti o važnosti medijske pismenosti; poučavanja građana, posebice djece i mladih, vještinama medijske pismenosti; stvaranja platforme za suradnju i razvoj održivih projekata medijske pismenosti te kao podrška odgojiteljima i nastavnicima razvojem edukacijskih materijala za medijsko obrazovanje.

KRATKI UVOD I NAJAVA TEME

ODGOJITELJ/ODGOJITELJICA MOŽE ZAPOČETI RAZGOVOR S RODITELJIMA SLJEDEĆIM PITANJIMA:

Koji su mediji najzastupljeniji u vašoj obitelji i u koje svrhe? Tko je u vašoj obitelji najviše usmjeren na medije? Primjećujete li promjene koje suvremene tehnologije donose u vaše živote? Koje su razlike u osobitostima vašeg djetinjstva i odrastanja u odnosu na djetinjstvo vaše djece?

Autorica:

Ivana Ćosić Pregrad, psiholog

Dizajn i prijelom:

Vedran Matić

Izdavači:

Agencija za elektroničke medije i UNICEF

Materijal je nastao u sklopu obilježavanja Dana medijske pismenosti.

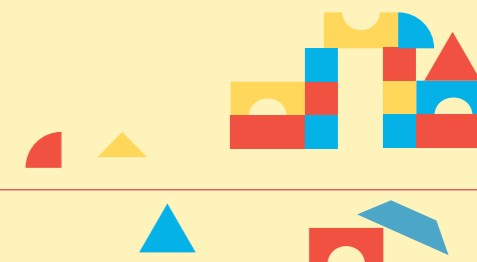
Zagreb, travanj 2019.

medijskapismenost.hr

Djeca danas modele za razvoj vrijednosti i uvjerenja ne nalaze samo u obitelji i drugim bliskim osobama, poput prijatelja i učitelja, nego i kroz različite medijske sadržaje. Mediji utječu na živote djece i oblikuju ih nudeći djeci naizgled neograničene mogućnosti učenja, zabave, druženja, prilika i novih iskustava. Međutim, te iste prilike i prednosti donose određene rizike i stvaraju više zahtjeva, izazova i poteškoća s kojima se djeca u suvremenom odrastanju suočavaju i kojima su vrlo često preplavljena. U suvremenom djetinjstvu granicu između virtualnog i stvarnog svijeta teško je definirati, uglavnom stoga što su ta dva svijeta potpuno isprepletena. Pametni telefoni možda najbolje ilustriraju koliko se različiti medijski oblici i sadržaji stapaju i isprepleću – koristimo ih kao telefone, ali i kao fotoaparat, videokameru, računalo, sredstvo za informiranje,

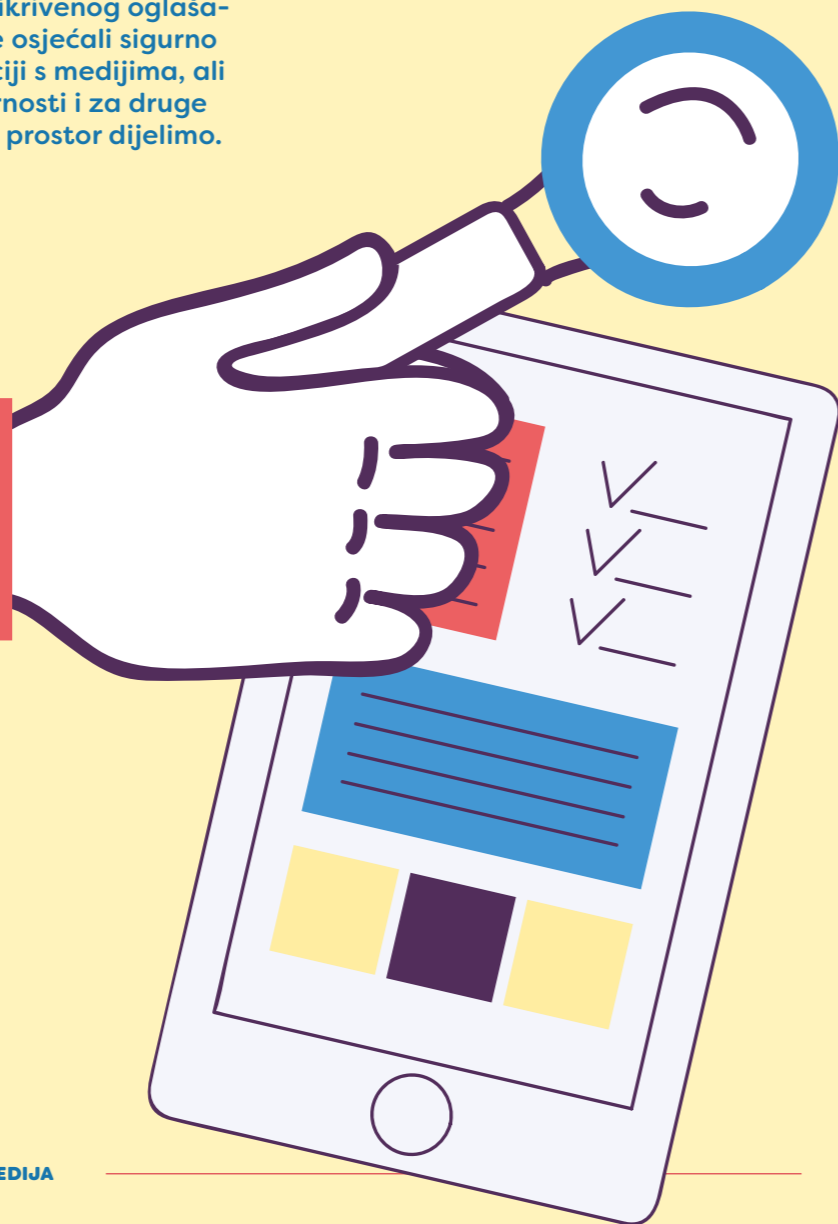
slušanje glazbe, igranje igrica i razmjenu različitih sadržaja. U tom smislu podrška i vodstvo odraslih nužan su preduvjet za sigurnost djece.

Važno je znati da internet i mediji u novo digitalno doba donose brojne izazove, ali i da nude brojne mogućnosti. Kakav će utjecaj mediji, društvene mreže i komunikacijske tehnologije imati na nas, na djecu i mlade ovisi o sadržajima koje biramo i/ili kojima smo izloženi, o kontekstu u kojem ih doživljavamo, načinu upotrebe, kao i našoj osobnosti. Upravo je zato medijska pismenost jedna od najvažnijih vještina u 21. stoljeću.

ŠTO JE MEDIJSKA PISMENOST?

Medijska je pismenost skup vještina koje nam omogućavaju da analiziramo i propitujemo sadržaje kojima smo izloženi te procjenjujemo njihovu točnost i pouzdanost izvora. Takav pristup zahtijeva i podržava radoznalost, kreativnost, kritičko mišljenje i stalno propitivanje koje otvara nove prozore u svijet i omogućava promjene sebe, drugih i društva koje nas okružuje. Poticanje i razvijanje medijske pismenosti od najranije dobi neophodno je kako bismo olakšali snalaženje u „moru“ informacija i sadržaja (istinitih, lažnih, netočnih, pristranih, s ciljem prikrivenog oglašavanja), kako bismo se osjećali sigurno i zaštićeno u interakciji s medijima, ali i kreirali prostor sigurnosti i za druge korisnike s kojima taj prostor dijelimo.

ZAŠTO JE VAŽNO DA RODITELJI BUDU UKLJUČENI U RAZVOJ MEDIJSKE PISMENOSTI DJECE?

ODGOJITELJ/ODGOJITELJICA MOŽE POTAKNUTI RAZGOVOR SLJEDEĆIM PITANJIMA:

Djeca se rađaju okružena medijima i od početka svog života svjedoče i u tom aspektu obiteljskog života te sudjeluju u njemu, u onoj mjeri i na način koji je zastupljen u obitelji. Promatraju svoje roditelje, braću i sestre kako gledaju televiziju, slušaju glazbu, čitaju novine i knjige, razgovaraju na telefon ili igraju igrice. Obitelj je mjesto gdje se odlučuje s kojim će medijima dijete doći u doticaj i kakvu će važnost mediji i s njima povezane aktivnosti imati u djetetovu svakodnevnom životu. Kako djeca rastu, tako sve više stvaraju vlastita iskustva s medijima i razvijaju osobne preferencije, češće medije koriste u društvu vršnjaka i grade nova iskustva, u koja će roditelji ponekad biti uključeni, a ponekad neće. Međutim, kakav će kasnije djeca imati odnos s medijima i prema njima ovisi o njihovom ranom iskustvu u obitelji i s roditeljima kao prvim modelima. Stoga se sve veća pozornosti pridaje osnaživanju djece i razvoju medijske pismenosti unutar obitelji, kao prvog i najvažnijeg modela ponašanja.

Smatra se da su prve godine djetetova života kritično razdoblje za učenje i uspostavljanje obrazaca privrženosti (koji utječu na naše kasnije odnose s drugima i svijetom koji nas okružuje), tako da predanost, uključenost i prisutnost roditelja i skrbnika u prvim godinama života postavlja temelje za kasnije stjecanje znanja i iskustava.

Da bi djeca mogla postati kompetentni korisnici medija, moraju ovladati

Što mislite, tko ima najznačajniju ulogu u učenju djece o medijima? Tko su modeli od kojih vaše dijete uči o medijima i kako ih koristiti? Na koji se način utjecaji mijenjaju s njihovim odrastanjem? Koje su razlike u osobitostima vašeg djetinjstva i odrastanja u odnosu na djetinjstvo vaše djece?

tehnologijom, no mnogo je važnije poučiti ih izgradnji kritičkog stava, i podržati ih u tome, u čemu im je potrebno iskustvo i mudrost odraslih. Drugim riječima, ono što djeci treba jest da roditelji pokažu interes i da znaju s kojim medijima njihova djeca imaju doticaj, što ih u tim medijima i sadržajima privlači, kako odabiru što će pratiti i kako se mijenjaju u kontaktu s medijima, kakva iskustva imaju njihovi vršnjaci. Tada roditelj šalje poruku djetetu da mu je ono važno, da mu je važno što se njim zbiva i da je tu ako ga zatreba.

Neki se roditelji brinu da neće moći držati korak s brzim razvojem tehnologije, i doživljaju djecu vičnijom od sebe u svijetu medija. Ipak, roditelji imaju životnu mudrost i znanje kako sigurno hodati ovim svijetom, koje je u velikoj mjeri primjenjivo i na internetski svijet i odnose u njemu. Djeca i mladi moraju sami naučiti kontrolirati sadržaje koje susreću na internetu. Uloga je roditelja, a potom i odgojitelja, pomoći im u tome i poučiti ih kako se lakše nositi s neugodnim iskustvima koja ih na tome putu snađu te kako mogu bolje prepoznati opasnosti.

UTJECAJ MEDIJA NA DJECU PREDŠKOLSKOG UZRASTA

ODGOJITELJ/ODGOJITELJICA
MOŽE POTAKNUTI RAZGOVOR
SLJEDEĆIM PITANJIMA:

S kojim medijima vaša djeca dolaze u doticaj? Na koji način reaguju na sadržaje i medije koje im nudite? Koje sadržaje, medije i situacije doživljavate kao poticajne za svoje dijete? Vidite li neke opterećujuće utjecaje medija s kojima je vaše dijete u kontaktu?

Djeca su aktivni korisnici medija, reaguju na njih, osjećaju i iz njih stvaraju vlastite spoznaje te su zato primjerenost i kvaliteta sadržaja kojem su izloženi izuzetno važni.

Razilaze se mišljenja o tome u koliko mjeri smiju, i trebaju li uopće, djeca (pogotovo ona mlađa od dvije godine) biti izložena elektroničkim medijima te mogu li imati koristi od njih. Britanski stručnjaci (www.medijskapismenost.hr) ističu da su studije u ovom području ograničene, no analize postojećih studija ne nalaze dosljedne dokaze koji bi potvrdili da je vrijeme provedeno uz ekrane samo po sebi štetno za zdravlje djeteta u bilo kojoj dobi. Nadalje, ukazuju na negativnu povezanost između vremena provedenog uz ekrane i lošeg mentalnog zdravlja, sna i fizičke kondicije, no ne može se sa sigurnošću potvrditi uzročna veza, odnosno moguće je da na takvu povezanost

utječu i neki drugi faktori. Prvi rezultati studije TABLET pokazuju da je dob u kojoj su djeca prvi put pomaknula dodirni zaslon (touch screen) povezana s dobi u kojoj su počela izvoditi radnje fine motorike (poput slaganja kocaka), ističući da, kada se koriste na odgovarajući način, uređaji s dodirnim zaslonom mogu biti jednako zanimljivi i spoznajno poticajni kao i klasične igračke (www.medijskapismenost.hr).

Preporuke stručnjaka usmjeravaju se na sigurno uvođenje digitalnih medija u živote djece od 18 mjeseci, uz pažljiv odabir sadržaja, a za komunikaciju i održavanje odnosa s drugim ljudima preporučeno je i ranije uvođenje medija. Iznimno je važno da upotreba ekrana u obitelji, kao i djetetovo vrijeme provedeno pred ekranima, ne ometa vrijeme koje provodi s roditeljima u interakciji licem u lice. Stalno uključen televizor ili mediji kao dadilje sigurno će imati veći negativan učinak na kognitivni, emocionalni i socijalni razvoj beba i malog djeteta. Iznimno velik pozitivan potencijal svakako

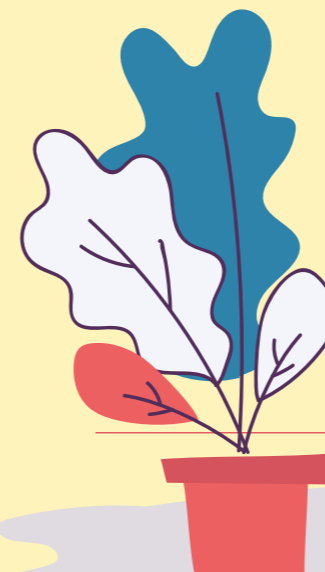
imaju interakcije s roditeljima, braćom i sestrama kroz razgovor i korištenje primjerenih knjiga i slikovnica, pjesama i priča namijenjenih najmlađima.

Na tržištu ima različitih digitalnih edukativnih materijala namijenjenih djeci predškolske dobi koji su poučni i poticajni za različite aspekte dječjeg razvoja. Međutim, važno je naglasiti da su ti programi dobri samo kao nadopuna ostalim aktivnostima i načinima učenja, a ne kao dominantna aktivnost.

Stručnjaci i istraživanja ukazuju na negativan utjecaj izloženosti većoj količini agresivnih sadržaja putem medija (filmova, crtića, videoigara, informativnih vijesti). U (crtanim) filmovima posljedice udaraca nisu realne, prikaz boli nije realističan, a ako pogriješi, lik može poništiti ili ispraviti pogrešan korak. U dobi od četiri-pet godina djeca imaju

razvijen samousmjeravajući govor koji ih navodi da započnu radnju, ali ne i na zaustavljanje radnje. Stoga je važno kroz razgovor i komentiranje sadržaja i postupaka koje vide naučiti ih povezivati njihovo ponašanje i posljedice, razvijati empatiju i načine samokontrole, kao i učiti ih procjeni prikladnosti i realnosti određenog ponašanja prikazanog kroz medije.

Promatranjem dječje igre roditelji mogu dobiti puno informacija o unutaršnjem svijetu svojeg djeteta, o tome na koji način doživljava i razumije iskustva, kako je razumjelo određene događaje. Djeca kroz igru proživljavaju i prelaguju doživljena iskustva, pa tako neke uznemirujuće događaje ili teže razumljive situacije mogu proigravati u ponavljajućoj igri. Također, ponavljanje crteža s istim sadržajima i prizorom može biti djetetov način izražavanja i pokušaj ovladavanja sadržajem koji je bio preplavljujuć za njega (npr. prizor nasilja u filmu, čudovište iz crtića kojeg se preplašilo, smrt nekog lika...).

KAKO RODITELJI MOGU PODRŽATI RAZVOJ MEDIJSKE PISMENOSTI DJECE?

ODGOJITELJ/ODGOJITELJICA MOŽE POTAKNUTI RAZGOVOR SLJEDEĆIM PITANJIMA:

Na koji način podržavate i potičete razvoj medijske pismenosti svojeg djeteta? Što želite da vaše dijete nauči u interakciji s određenim medijem i na koji mu način u tome pomažete? Koje medijske navike i znanja želite da vaše dijete razvije i usvoji? Na koji način odrasli u obitelji modeliraju medijske navike?

Pokažite interes – Pratite interes svog djeteta, njegove reakcije na određeni medijski format i sadržaj kojem je izloženo. Nakon zajedničkog gledanja crtića ili igranja neke igrice ispričajte jedno drugom kako vam je bilo, što vam se sviđjelo, a što nije. Pitajte dijete postoji li nešto što ne razumije ili što ga zbunjuje.

Postavite granice – Mediji su vrlo atraktivni, no uloga je roditelja da preuzmu vodstvo i djeci ograniče vrijeme provedeno u korištenju medija te da im ponude druge mogućnosti i sadržaje kojima mogu ispuniti svoje vrijeme (kako bi im osigurali raznolikost iskustava). Djeca dobro poznaju svoje želje, no nisu uvijek u mogućnosti procijeniti koje su njihove potrebe.

Budite oprezni – Roditelji trebaju nadzirati i promatrati korištenje medija djece predškolske dobi – ponekad dok su djeca bez nadzora uz upaljen televizor započne film koji nije primjeren njihovom uzrastu ili slučajnim klikom otvore neprimjeren sadržaj na internetu. Poželjno je ponuditi djeci na izbor nekoliko odabranih i njima primjerenih sadržaja

(s kojima su se roditelji ranije upoznali). Mlada djeca vrlo često oponašaju i s oduševljenjem prihvaćaju sve što stariji nude, a zadatak je roditelja pratiti njihovu interakciju i procijeniti koji su sadržaji primjereni za mlade dijete.

Naučiti djecu kritički razmišljati i propitivati – Time ćemo im dati osnovni alat koji će im omogućiti uspješno snalaženje i zaštitu u svijetu medija. Poželjno je poticati djecu da propituju svoja iskustva i znanja koja stječu tako što ćemo im postavljati potpitanja. Roditelji predstavljaju modele koji zajedno s djetetom mogu propitivati određene sadržaje i situacije (vodeći računa o primjerenosti teme djetetovoj dobi), poput recimo razgovora o reklamama.

Naučite i informirajte se o sigurnosti – Ako roditelji sa znatiželjom pristupaju savladavanju novih tehnologija, lakše će držati korak s djecom i pratiti o čemu ona govore. Roditelji se mogu informirati o tehničkim mogućnostima zaštite sigurnosti djece, no važno je znati da takva zaštita ne može djecu u potpunosti zaštititi od potencijalnih opasnosti i mogućih rizika.

Budite model – Djeca više vjeruju onome kako se ponašamo nego onome što govorimo. Pozorno promatraju koliko često roditelji gledaju u svoj pametni telefon, na koji ga način koriste, prekidaju li razgovor čim stigne poruka, prate koje emisije i filmove roditelji gledaju. Važno je da sami živimo vrijednosti koje zagovaramo i kojima želimo poučiti djecu.

Dogovorite obiteljska pravila o korištenju medija, primjerice: svi se mobilni telefoni odlažu na posebno mjesto prije spavanja, za vrijeme jela ne javljamo se na mobitel i televizor je ugašen, za vrijeme obiteljskog druženja ne provjeravamo poruke i poštu.

Svakodnevno dijelimo fotografije i podatke o drugima, pa tako i o djeci, ne razmišljajući dovoljno o utjecaju takvog ponašanja na dijete i mogućim posljedicama za njega. Objavlivanjem slika svog djeteta mi odlučujemo podijeliti svoje iskustvo s drugima, međutim otkrivamo i djetetovu intimu. Time moguće ugrožavamo djetetovo pravo na privatnost. Istraživanje EU Kids Online tima Hrvatska pokazalo je da je gotovo svako deseto dijete u proteklih godinu dana zamolilo roditelje da maknu sadržaje koje su objavili na internetu, a 8% djece osjećalo se uzrujano zbog informacija koje su njegovi roditelji objavili na internetu. Nije svaka fotografija ili objava problematična, a Agencija za zaštitu osobnih podataka daje jasne smjernice i preporuke. Prije objavljivanja slike ili komentara koji se odnose na dijete roditelji bi si trebali postaviti nekoliko pitanja:

- **Kako bih se osjećao/osjećala da netko objavi moju fotografiju koju će vidjeti i komentirati velik broj ljudi? Bih li to želio/željela?**
- **Kako bi se dijete moglo osjećati ako za nekoliko godina pronađe ove fotografije i pročitava komentare ispod njih?**
- **Mogu li sadržaj i informacije koje objavljujem o svojem djetetu dovesti moje dijete u opasnost?**
- **Može li netko iskoristiti ovu fotografiju za zadirkivanje i ismijavanje djeteta u razredu?**

Napomena za odgojitelje:

Ovisno o vremenu i odabranom načinu realizacije roditeljskog sastanka, može se potaknuti razgovor s roditeljima o sljedećim pitanjima, a u vođenju i nadopunjavanju rasprave može se koristiti Prilog 1. – Letak za roditelje, koji sadrži detaljniji prikaz smjernica i savjeta za razgovor s djecom o medijima i o njihovoj sigurnosti. Predlažemo sljedeća pitanja za raspravu:

Na koji su način pravila o korištenju uređaja i medija donesena u vašoj obitelji? Za koje članove obitelji postoje pravila? Postoje li pravila i za odrasle? Koliko ste upoznati s dobnim oznakama primjerenosti sadržaja i što nam ta oznaka zapravo govori?

LETAK ZA RODITELJE DJECE PREDŠKOLSKE DOBI

Obitelj je mjesto gdje se odlučuje s kojim će medijima dijete doći u doticaj i kakvu će važnost mediji imati u djetetovu svakodnevnom životu. Kakav će djeca kasnije imati odnos s medijima i prema njima ovisi o njihovu ranom iskustvu u obitelji i s roditeljima kao prvim modelima. Da bi djeca mogla postati kompetentni korisnici medija, moraju ovladati tehnologijom, no mnogo je važnije naučiti ih i podržati u izgradnji kritičkog stava, u čemu im je potrebno iskustvo i mudrost odraslih. Kako biste podržali razvoj medijske pismenost svoga djeteta, važna je vaša uključenost i prisutnost:

- Pratite interese svojeg djeteta, njegove reakcije na medije i sadržaj kojem ga izlažete. Nakon zajedničkog gledanja crtića ili igranja neke igrice razgovarajte o iskustvu koje ste imali.
- Postavite granice – ograničite vrijeme provedeno u korištenju medija. Ponudite djeci druge mogućnosti i sadržaje kojima mogu ispuniti svoje vrijeme, te im na taj način osigurajte raznolikost iskustava.
- Budite oprezni i nadzirite korištenje medija djece predškolske dobi. Ponudite djetetu na izbor nekoliko odabranih i njemu primjerenih sadržaja bolje je nego ga pustiti da samo odabire crtiće na televiziji ili internetu.

- Upoznajte se sa značenjem dobnih oznaka na medijskim sadržajima. Oni su vrijedan putokaz u odabiru sadržaja primjerenih za djecu.
- Osim dobi, prilikom procjene primjerenosti sadržaja za vaše dijete, u obzir uzmite i djetetove interese, temperament i sklonosti koje pokazuje.
- Pratite interakcije koje mlađe dijete ima sa starijom braćom i sestrama te procijenite koji su sadržaji primjereni za mlađe dijete.
- Potičite dijete da kritički promišlja i propituje sadržaj. Započnite odmah postavljajući pitanja pri uobičajenom razgovoru.
- Pomognite djetetu da razlikuje stvarnost od mašte i fikcije. Objasnite mu da situacije prikazane u crtićima nisu uvijek moguće u stvarnom životu (npr. kad lik u crtiću padne sa zgrade i nastavi trčati).
- Naučite i informirajte se o sigurnosti.
- Budite model – djeca više vjeruju onome kako se ponašamo nego onome što govorimo.
- Osvijestite svoje navike i vrijeme koje provodite uz ekrane (osobito pametni telefon) kada ste s djetetom.
- Osvijestite na koji način reagirate kada vam stigne poruka (SMS, elektronička poruka, poruka s društvene mreže). Pričekajte trenutak, završite razgovor s djetetom prije nego što pročitate poruku.

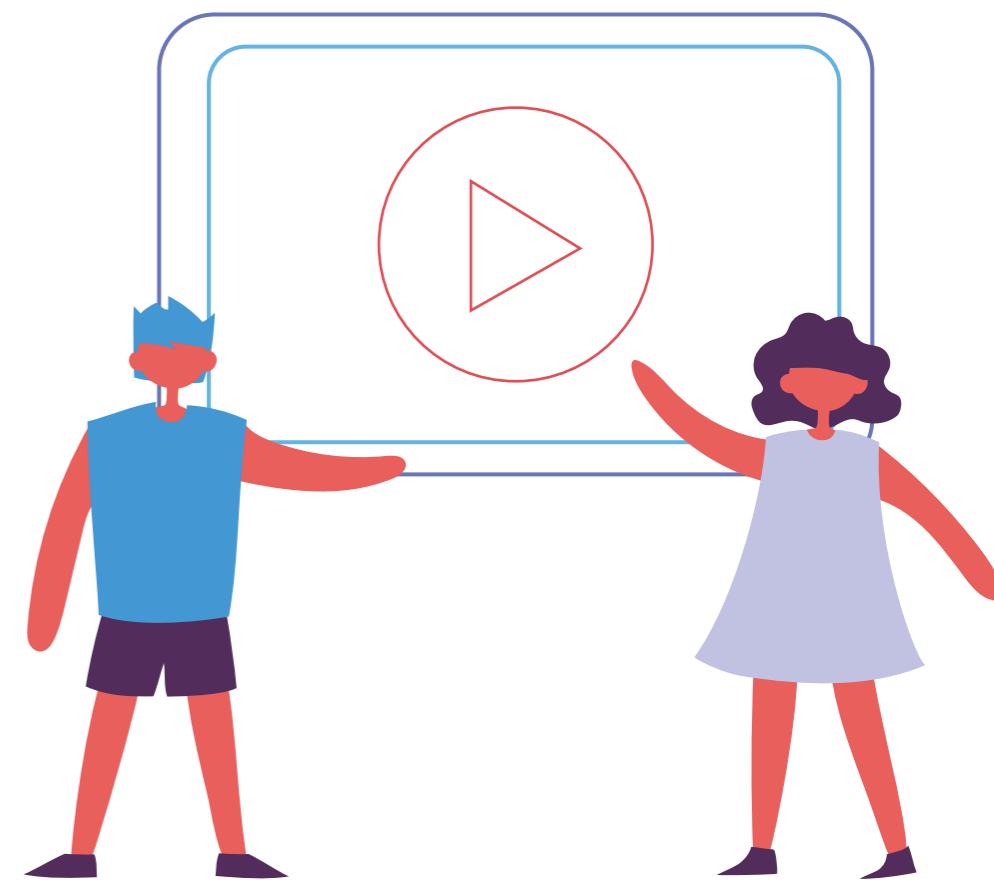
- Dogovorite obiteljska pravila o korištenju medija, primjerice: svi se mobilni telefoni odlažu na posebno mjesto prije spavanja, za vrijeme jela ne javljamo se na telefon, za vrijeme jela televizor je ugašen, tijekom obiteljskog druženja ne provjeravamo poruke i poštu.
- Ponudite različita iskustva i sadržaje koje će dijete istraživati kroz igru. Možda neće odmah posegnuti za njima, no ostavite ih u blizini da budu dostupni i vidljivi (npr. dijete možda zasad još ne pokazuje interes za slikovnice, no ako u svom prostoru vidi knjige i vidi vas kako čitate, dobiva poruku da su knjige poželjne).
- Koristite igre zamišljanja, igre koje potiču djecu na stvaranje i maštovitost, kao i igranje s različitim materijalima.
- Koristeći pametni telefon, zajedno s djetetom pronađite sliku najdraže životinje, značenje nove riječi koju dijete usvaja ili odgovor na djetetovo pitanje o prirodnim pojavama.
- Razgovarajte u starijoj dobi o tome što su to tajne, koje su tajne dobre, a koje loše, odnosno kad treba, a kad ne treba čuvati tajnu.
- Pomognite djeci osvijestiti kojim se ljudima mogu obratiti ako se dogodi nešto što ih zbuni, uplaši ili zbog čega se osjećaju nelagodno.
- Naučite ih što se smije, a što se ne smije kada komuniciramo s drugim ljudima. Od malih nogu naglasite i njegujte pravila: poštuju sebe i druge i ne čini drugima ono što ne želiš da čine tebi.
- Dogovorite pravila oko objavljivanja fotografija i sadržaja koji uključuju vaše dijete. Uspostavite dogovor o traženju dopuštenja za objavljivanje sadržaja o drugima na internetu, koji vrijedi za sve članove obitelji i prijatelje koju okružuju dijete.
- Podijelite s djetetom dobre priče s društvenih mreža i iz drugih medija, fotografije ili video koji vas je privukao ili dirnuo.

PITANJA ZA PROMIŠLJANJE VLASTITIH MEDIJSKIH NAVIKA I STAVOVA ILI ZA RAZGOVOR U OBITELJI I S DJECOM

- Koji su mediji najzastupljeniji u našoj obitelji i u koje svrhe? Tko je u obitelji najviše usmjeren na medije?
- Na koji su način pravila o korištenju uređaja i medija donesena u našoj obitelji? Za koje članove obitelji postoje pravila? Ima li nekih pravila koja se odnose samo na djecu ili samo na odrasle?
- Postoji li u našoj obitelji vrijeme bez mobilnog telefona, televizora i drugih ekrana?
- Koja su pravila o korištenju medija u našoj obitelji važna? Koje vrijednosti čuvaju ta pravila? Na koji način djeci mogu objasniti zbog čega su ona važna?

- Na koji način ja (roditelj) koristim uređaje i kakav primjer takvim ponašanjem dajem djeci? Što djeca mogu naučiti od mene o korištenju medija i različitih uređaja? Ima li nekih ponašanja kojih nisam dovoljno svjestan? Pitati djecu i ostale ukućane kako me vide u interakciji s medijima, koji je njihov dojam o načinu na koji koristim mobilni telefon i druge uređaje.
- Kako biramo medijske sadržaje koje ćemo puštati djetetu (crtani filmovi, edukativni programi, igrice...)?
- Koliko često koristim ekrane kao „dakilju” svom djetetu?
- Na koji se način ja (roditelj) nosim s dosadom?
- Brinemo li se u obitelji o primjerenosti sadržaja kojima su djeca izložena i na koji način to činimo?
- Koliko, u kojim situacijama i na koji način razgovaram s djecom o tome što napraviti kad vide nešto zastrašujuće, neugodno ili uznemirujuće? Kakve im savjete najčešće dajem?
- Što neku slobodnu aktivnost čini zanimljivom i privlačnom? Na koje sve načine mogu podržati dijete da nauči više o svojim interesima? Koliko ja mogu naučiti novih stvari od svog djeteta?
- Na koji način provjeravamo istinitost i točnost neke informacije? Kojim informacijama, sadržajima i medijskim formatima više vjerujemo? Što mi pomaže da odlučim kojim ću informacijama vjerovati?
- Na koji način moje dijete reagira na reklame? Kako mu objašnjavam što su reklame?

Za sve dodatne informacije,
savjete i preporuke za roditelje
posjetite portal

www.medijskapismenost.hr

Savjete i ideje donosi donosi i knjižica
„Djeca i mediji“ koju možete preuzeti
na poveznici:

[https://www.medijskapismenost.hr/
wp-content/uploads/2018/04/
Djeca-i-mediji-knjizica_medijska_
pismenost.pdf](https://www.medijskapismenost.hr/wp-content/uploads/2018/04/Djeca-i-mediji-knjizica_medijska_pismenost.pdf)

